

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT GOSPODARKI, SKARBU PAŃSTWA I PRYWATYZACJI

KGP – 4100-06-01/2013

Nr ewid. 39/2013/P/13/048/KGP

Informacja o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 roku w części 61 Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa maj 2013 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2012 roku
w części 61 Urząd Patentowy
Rzeczypospolitej Polskiej**

Dyrektor Departamentu

Andrzej Otrębski

Zatwierdzam:

Marian Cichosz

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, maja 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

I. OCENA OGÓLNA I SYNTEZA WYNIKÓW KONTROLI	4
II. ZAŁĄCZNIKI.....	7
Załącznik 1. Wystąpienie pokontrolne	7
Załącznik 2. Dochody budżetowe.....	21
Załącznik 3. Wydatki budżetowe.....	22
Załącznik 4. Zatrudnienie i wynagrodzenia.....	24
Załącznik 5. Wydatki z budżetu środków europejskich	25
Załącznik 6. Kalkulacja oceny końcowej	26
Załącznik 7. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli	27

I. Ocena ogólna i synteza wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ wykonanie budżetu państwa w 2012 roku w części 61 Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej².

Na ocenę ogólną złożyły się pozytywna opinia dotycząca sprawozdawczości oraz pozytywne oceny w poszczególnych obszarach, obejmujących realizację wydatków budżetu krajowego oraz budżetu środków europejskich, księgi rachunkowe i nadzór dysponenta części nad gospodarką finansową. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r., planowanie i realizacja dochodów nie były objęte szczegółowym badaniem w części 61 Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej i odstąpiono od dokonania oceny w tym zakresie.

Środki budżetu państwa zostały wykorzystane zgodnie z obowiązującymi przepisami i przeznaczeniem oraz planem finansowym. Wydatki UPRP były uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. Dotyczy to również wykonania budżetu środków europejskich.

Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu państwa w części 61. Przeprowadzono okresowe analizy pobierania dochodów, zgodności wydatków z planowanym przeznaczeniem, zaawansowania i prawidłowości realizacji zadań finansowanych ze środków budżetu państwa.

Szczegółowe wyniki kontroli zostały przedstawione w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Prezesa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, którego kopia stanowi załącznik nr 1 do Informacji.

Synteza

Sprawozdawczość

NIK pozytywnie opiniuje roczne sprawozdania budżetowe za 2012 r.:

- Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych,
- Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych,
- Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa,
- Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej,
- Rb-28 Programy z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej

oraz sprawozdania finansowe za czwarty kwartał 2012 r.:

- Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych,
- Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

Sprawozdania UPRP sporządzone zostały na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, terminowo i zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniach Ministra Finansów

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. (<http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>)

² Dalej: UPRP lub Urząd.

³ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm. Dalej: *ufp*.

z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴ oraz z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁵. Sprawozdania, przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2012 r.

Księgi rachunkowe

NIK ocenia pozytywnie poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych Urzędu w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej. Ocenę sformułowano na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych oraz badania wybranych metodą statystyczną MUS⁶ 48 dowodów księgowych na kwotę 3 078,0 tys. zł, tj. 6,4% pozapłacowych wydatków w części 61. NIK ocenia pozytywnie system rachunkowości UPRP oraz skuteczność procedur kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych. Dokumentacja zasad rachunkowości spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷.

Dochody budżetu państwa

Zrealizowane dochody⁸ wyniosły 61 123 tys. zł, tj. 105,4% kwoty planowanej⁹, głównie z tytułu opłat za zgłoszenia i ochronę przedmiotów własności przemysłowej. Wykonanie dochodów w takiej wysokości wynikało głównie z wyższych o 5,4% dochodów z tytułu opłat za zgłoszenia i ochronę przedmiotów własności przemysłowej oraz ochrony patentów europejskich. Na koniec 2012 r. w części 61 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 39 tys. zł, w tym zaległości stanowiły 18 tys. zł i dotyczyły głównie nie zapłaconych przez firmę Thomson Reuters faktur za dane bibliograficzne. W porównaniu do 2011 r. należności ogółem były wyższe o 27 tys. zł (w 2011 r. wynosiły 12 tys. zł), a zaległości wyższe o 16 tys. zł (w 2011 r. zaległości wynosiły 2 tys. zł).

Dane dotyczące dochodów budżetowych przedstawione zostały w załączniku nr 2 do Informacji.

Wydatki budżetu państwa

NIK ocenia pozytywnie wydatkowanie środków budżetowych przez UPRP w 2012 r.

Zrealizowane w części 61, w dziale 750 Administracja publiczna, wydatki wyniosły 47 959 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. były one wyższe o 896 tys. zł, tj. o 1,9%.

Zobowiązania w części 61 budżetu państwa na koniec 2012 r. wyniosły 2 888 tys. zł i były wyższe niż kwota zobowiązań na koniec 2011 r. (2 824 tys. zł – wzrost o 64 tys. zł). Główną pozycję (2 632 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń, które w porównaniu z rokiem 2011 wzrosły o 2%. Zobowiązania wymagalne na koniec 2012 r. nie wystąpiły.

Dane dotyczące wydatków budżetowych w części 61 zaprezentowane zostały w załączniku nr 3 do Informacji.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 38 tys. zł, tj. 95% planu po zmianach (tj. o 26 tys. zł mniej niż 2011 r.). Były to głównie: wydatki związane z zakupem okularów korekcyjnych (20 tys. zł) oraz rekompensaty za udział w pracach Kolegium Orzekającego dla przedstawicieli organizacji społecznych (14 tys. zł).

⁴ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

⁵ Dz. U. Nr 43, poz. 247.

⁶ Metoda monetarna, w której prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem (ang. *Monetary Unit Sampling*).

⁷ Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁸ Kontrola dochodów została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w sprawozdaniu budżetowym Rb-27.

⁹ Ustawa budżetowa z dnia 2 marca 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 273).

Wydatki bieżące wyniosły 47 513 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2011 r. o 909 tys. zł, tj. o 1,9%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków stanowiły wynagrodzenia i pochodne zrealizowane w wysokości 39 788 tys. zł (tj. 83%).

Przeciętne wynagrodzenie w 2012 r. wynosiło 5 591,10 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2011 r. było wyższe o 9,60 zł, tj. o 0,2%. Wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) były wyższe w porównaniu do 2011 r. o 831 tys. zł. Według danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-28 z wykonania planu wydatków, nie zostały przekroczone planowane wydatki na wynagrodzenia. Przeciętne zatrudnienie¹⁰ w 2012 r. w części 61 wyniosło 506 osób i było wyższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o dwie osoby.

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń przedstawiono w załączniku nr 4 do Informacji.

Wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 408 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i były niższe od wykonania w 2011 r. o 12 tys. zł. Zakupy były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2012 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. Wydatki inwestycyjne w 2012 r. poniesiono na zakupy informatyczne (316 tys. zł); zakup urządzeń biurowych (23 tys. zł) oraz zakup klimatyzatorów (69 tys. zł). W 2012 r. w UPRP nie realizowano inwestycji budowlanych.

UPRP zrealizował wydatki majątkowe w wysokości 102% planu pierwotnego z ustawy budżetowej – 400 tys. zł. Wynikało to z faktu, że pierwotny plan finansowy nie przewidywał wydatków na zakupy inwestycyjne w ramach projektu systemowego Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Wydatki budżetu środków europejskich zrealizowano w wysokości 1 107 tys. zł., tj. 94% planu po zmianach i 154,2% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej. Zgłoszone do projektu budżetu wydatki budżetu środków europejskich części 61 zostały rzetelnie zaplanowane w wysokości 718 tys. zł. I w takiej kwocie ujęte w ustawie budżetowej. W trakcie roku plan wydatków został zwiększony środkami z rezerw celowych o 459 tys. zł, tj. do kwoty 1 177 tys. zł. Dokonane w trakcie roku zmiany w planie tych wydatków były celowe. Całość wydatków budżetu środków europejskich wydatkowana została w związku z faktem, że UPRP w 2012 r. był beneficjentem projektu systemowego – Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, nr POIG.05.02.00-00-004/10-00 pod tytułem „Wsparcie efektywnego wykorzystania własności przemysłowej w innowacyjnej gospodarce”, w ramach 5 Osi priorytetowej – Dyfuzja innowacji, Działanie 5.2. – „Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym”.

Dane dotyczące wydatków budżetu środków europejskich w części 61 przedstawiono w załączniku nr 5 do Informacji.

Kontrola wydatków UPRP w 2012 r. nie wykazała nieprawidłowości.

Wnioski

Po kontroli wykonania budżetu państwa w części 61 w 2012 r. NIK nie sformułowała wniosków pokontrolnych.

Informacje dodatkowe

Prezes UPRP – pani Alicja Adamczak nie wniosła zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, a w udzielonej odpowiedzi z dnia 11 kwietnia 2012 r. poinformowała o przekazaniu wystąpienia pokontrolnego do wiadomości kierownictwa Urzędu i kierowników komórek organizacyjnych.

¹⁰ W przeliczeniu na pełne etaty.

II. Załączniki

Załącznik 1. Wystąpienie pokontrolne

**WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Marian Cichosz**

KGP – 4100-06-01/2013

P/13/048

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/13/048 - Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 61 Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Kontroler Rafał Szymański, specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 85020 z dnia 5 lutego 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1)

Jednostka kontrolowana Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Kierownik jednostki kontrolowanej Alicja Adamczak, Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej

(dowód: akta kontroli str. 2)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ wykonanie budżetu państwa w 2012 roku w części 61 Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej².

Uzasadnienie oceny ogólnej

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2012³ dochody w części 61 zostały zrealizowane w 105,4%. Były one rzetelnie ewidencjonowane oraz terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa. W UPRP podejmowano przewidziane prawem działania w celu odzyskania należności budżetu państwa.

Rzetelnie zaplanowano oraz w sposób celowy i gospodarny zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 47 959 tys. zł.

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 6,4% zrealizowanych w części 61 wydatków oraz badania analitycznego ksiąg rachunkowych. Księgi rachunkowe prowadzone były prawidłowo a sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i terminowo. Powyższą ocenę uzasadnia także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

1 Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

2 Dalej: Urząd Patentowy RP lub UPRP.

3 Ustawa budżetowa z dnia 2 marca 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 273).

Prezes Urzędu Patentowego RP zgodnie z art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴ prawidłowo sprawowała nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania w 2012 r. budżetu państwa, kontrola dochodów budżetowych w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

W ustawie budżetowej na rok 2012 dochody budżetu państwa w części 61 zostały zaplanowane w kwocie 58 000 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 61 123 tys. zł, tj. 105,4% kwoty planowanej, głównie z tytułu opłat za zgłoszenia i ochronę przedmiotów własności przemysłowej – 60 542 tys. zł.

Wyższa od przewidywanej realizacja planu dochodów wynikała głównie z:

- wyższych o 5,4% dochodów z tytułu opłat za zgłoszenia i ochronę przedmiotów własności przemysłowej oraz ochrony patentów europejskich,
- nieplanowanych dochodów w kwocie 82 tys. zł z tytułu rozliczeń z lat ubiegłych (zwrot przez Europejski Urząd Patentowy części kosztów w ramach współpracy technicznej, poniesionych w 2011 r. przez UPRP).

Największy udział w dochodach, wynoszący 99%, stanowiły dochody uzyskane z tytułu opłat za zgłoszenia i ochronę przedmiotów własności przemysłowej oraz z ochrony patentów europejskich (60 542 tys. zł) w dziale 750 *Administracja publiczna*, rozdział 75001 – *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej*.

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

Na koniec 2012 r. w części 61 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 39 tys. zł, w tym zaległości stanowiły 18 tys. zł. W porównaniu do 2011 r. należności ogółem były wyższe o 27 tys. zł, a zaległości wyższe o 16 tys. zł. Głównym powodem zwiększenia kwoty zaległości było zagubienie i nie zapłacenie przez firmę Thomson Reuters faktury za dane bibliograficzne na kwotę 14 tys. zł. Duplikat faktury wysłano do firmy w dniu 23 stycznia 2013 r., należność wpłynęła 26 lutego 2013 r.

W 2012 r., podobnie jak w roku 2011 nie udzielano ulg w spłacie należności.

Najwyższa Izba Kontroli, zgodnie z przyjętymi założeniami, nie dokonywała oceny prawidłowości planowania i realizacji dochodów budżetowych.

Ocena cząstkowa

⁴ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm. Dalej: *ufp*.

2. Wydatki budżetowe

2.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2012 wydatki budżetu państwa w części 61 zostały zaplanowane w wysokości 47 183 tys. zł. Kwoty wydatków zgłoszone przez dysponenta do projektu budżetu w tej części budżetu państwa wyniosły 46 981 tys. zł, tj. 99,6% kwoty ujętej w ustawie budżetowej. Zostały one zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów. Przy planowaniu uwzględniono następujące czynniki mające wpływ na rzetelność wykazanych w projekcie kwot wydatków:

- przewidywane wykonanie wydatków w 2011 r.,
- przyznany przez Ministra Finansów limit na wydatki (46 980 tys. zł),
- przyznany przez Ministra Obrony Narodowej limit na wydatki obronne (1 tys. zł),
- reguła dyscyplinująca (kwota wydatków nie może być większa niż kwota wydatków z 2010 r. powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, powiększony o punkt procentowy).

Zaplanowane w ustawie budżetowej wydatki w trakcie roku zostały zwiększone *per saldo* o kwotę 835 tys. zł. Zmiany planowanej pierwotnie kwoty wydatków wynikały ze zwiększenia z rezerw celowych budżetu państwa o kwotę 835 tys. zł, z przeznaczeniem na:

- realizację projektu IPORTA – EU ACCESSIBLE INTELLECTUAL PROPERTY realizowanego w ramach Programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP) Nr umowy – EACI/CIP/11/BN04S00 dla jednostki realizującej, tj. Urzędu Patentowego RP, w wysokości 27 tys. zł,
- sfinansowanie skutków wzrostu wynagrodzeń pracowników z grupy ekspertów Urzędu Patentowego RP w związku z awansami uzyskanymi w roku 2011 i 2012 – w wysokości 198 tys. zł,
- sfinansowanie nagrody jubileuszowej dla zastępcy Prezesa Urzędu Patentowego RP – w wysokości 32 tys. zł,
- na uzupełnienie wydatków na ubezpieczenie społeczne pracowników, w związku z podniesieniem o 2% wysokości składki rentowej – w wysokości 542 tys. zł,
- na sfinansowanie dodatku służby cywilnej wraz z pochodnymi dla jednego pracownika przewidzianego do mianowania z dniem 1 grudnia 2012 r. zatrudnionego w Urzędzie Patentowym RP – w wysokości 1 tys. zł,
- na dofinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla dwóch pracowników Urzędu bezpośrednio zaangażowanych w realizację projektu systemowego "Wsparcie efektywnego wykorzystania własności przemysłowej w innowacyjnej gospodarce" wdrażanego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka – w wysokości 13 tys. zł,
- na realizację projektu systemowego nr POIG.05.02.00-00-00-004/10-00 "wsparcie efektywnego wykorzystania własności przemysłowej w innowacyjnej

gospodarce" w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka – w wysokości 22 tys. zł.

Z przyznanej z rezerw celowych kwoty 835 tys. zł, wykorzystano 829 tys. zł, tj. 99,3%. Główną przyczyną niepełnej realizacji, były przede wszystkim niższe niż zakładano koszty wyjazdów zagranicznych pracowników UPRP bezpośrednio zaangażowanych w realizację projektu IPorta, jak również niższe od zakładanych koszty poniesione na udzielone zamówienia publiczne, które w momencie wystąpienia o rezerwę były jeszcze nierozstrzygnięte. W wyniku badania celowości zwiększenia wydatków UPRP o środki pochodzące z rezerwy celowej (o kwotę 835 tys. zł) ustalono, że zwiększenia te wynikały z potrzeb jednostki i przeznaczone zostały na realizację zadań, w tym między innymi na sfinansowanie skutków wzrostu wynagrodzeń pracowników z grupy ekspertów UPRP w związku z uzyskanymi awansami, realizację projektu systemowego POIG, uzupełnienie wydatków na ubezpieczenia społeczne pracowników w związku z podniesieniem o 2% wysokości składki rentowej w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 10-101)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Zgłoszone przez dysponenta części 61 wydatki zostały zaplanowane racjonalnie i oszczędnie, a dokonane w trakcie roku zmiany w planie wydatków wynikały z zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań.

2.2. Realizacja wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane w części 61 wydatki wyniosły 47 959 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. były one wyższe o 896 tys. zł, tj. o 1,9%.

Wydatki dokonywane były w dziale 750 – *Administracja publiczna* w wysokości 47 958 tys. zł oraz w dziale 752 – *Obrona narodowa* – w wysokości 1 tys. zł. Dokonane wydatki dotyczyły przede wszystkim wypłaconych wynagrodzeń osobowych pracowników (§ 4010) – 16 126 tys. zł, wynagrodzeń osobowych wypłaconych członkom korpusu służby cywilnej (§ 4020) – 15 500 tys. zł oraz wypłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (§ 4110) – 5 421 tys. zł.

Badaniem objęto wydatki w wysokości 3 078 tys. zł, tj. 6,4% wydatków części 61. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Urząd Patentowy RP dokonywał wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami. Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na wydatki bieżące, wydatki majątkowe, wydatki związane ze współfinansowaniem projektu systemowego Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (POIG).

Kontrolą objęto sześć postępowań o zamówienie publiczne na kwotę 1 069 758 zł, z czego: cztery postępowania w trybie przetargu nieograniczonego:

- dostawa sprzętu komputerowego i oprogramowania – na kwotę 102 707,46 zł,
- rezerwacja i sprzedaż biletów lotniczych – na kwotę 300 000 zł,
- druk publikacji – na kwotę 77 490 zł,

- obsługa serwisowa wysokonakładowych urządzeń Oce – na kwotę 238 952,10 zł,

oraz dwa w trybie zapytania o cenę:

- dostawa artykułów higienicznych – na kwotę 115 394,91 zł,
- dostawa materiałów eksploatacyjnych do drukarek – na kwotę 242 383,55 zł.

W wylosowanej próbie wydatków budżetu państwa, którymi sfinansowano zdarzenia gospodarcze, nie wylosowano żadnego wydatku dokonanego w wyniku postępowania o zamówienie publiczne w trybie z wolnej ręki.

Na realizację tych umów wydatkowano 1 076 928,02 zł. W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej wymienionych zamówień stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵. Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowań, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary i usługi.

(dowód: akta kontroli str. 102-205)

Zrealizowane wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły 47 513 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2011 r. o 909 tys. zł, tj. o 1,9%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków (83%) stanowiły wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (39 788 tys. zł) oraz zakupy towarów i usług (zrealizowane w wysokości 6 692 tys. zł). Wydatki na wynagrodzenia⁶ wyniosły 39 788 tys. zł i w porównaniu do 2011 r. wzrosły o 830 tys. zł (2,1%). Wzrost wydatków na wynagrodzenia w odniesieniu do roku poprzedniego wynikał z podniesienia w 2012 roku o 2% składek rentowych oraz wzrostu wynagrodzeń w grupie eksperckiej w związku z otrzymanymi awansami.

W ramach kontroli sprawdzono stan zatrudnienia i realizację wydatków na wynagrodzenia oraz wydatki na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych umów zleceń i umów o dzieło.

Przeciętne zatrudnienie⁷ w 2012 r. w części 61 wyniosło 506 osób i było wyższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o dwie osoby. Różnice wystąpiły w grupie:

- osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń – zmniejszenie stanu o jednego pracownika,
- członków korpusu służby cywilnej – zwiększenie stanu o trzech pracowników.

Przeciętne wynagrodzenie w 2012 r. wynosiło 5 591,1 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2011 r. było wyższe o 9,6 zł, tj. o 0,2%.

W 2012 r. w UPRP wydatkowano 13 tys. zł⁸ na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych 21 umów zlecenia i pięciu umów o dzieło z osobami fizycznymi będącymi pracownikami jednostki (umowy na kwotę 9 tys. zł) i osobami spoza

5 Dz. U z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

6 Według danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-28 z wykonania planu wydatków.

7 W przeliczeniu na pełne etaty.

8 W § 417 – Wynagrodzenia bezosobowe, § 4170.

kontrolowanej jednostki (106 umów na kwotę 69 tys. zł). Szczegółowym badaniem objęto 20 umów, w tym dwie umowy finansowane z budżetu środków europejskich (§ 4177), w kwocie 16,5 tys. zł. W wyniku kontroli stwierdzono, że zlecone prace zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, prawidłowo odebrane, a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym. Kontrola nie wykazała przypadków nieuzasadnionego zlecenia usług oraz zlecenia pracownikom lub osobom z zewnątrz usług związanych z zadaniami, które powinny być wykonywane w ramach obowiązków służbowych pracowników.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 38 tys. zł, tj. 95% planu po zmianach i w porównaniu do 2011 r. były niższe o 40,6%, tj. o 26 tys. zł. Niższa niż w 2011 r. realizacja wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych była wynikiem mniejszych niż zakładano rekompensat za udział w pracach Kolegium Orzekającego dla przedstawicieli organizacji społecznych.

Wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 408 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i były niższe od wykonania w 2011 r. o 12 tys. zł. Całość wydatków majątkowych UPRP dokonanych w 2012 r. poniesiono w dziale 750 Administracja publiczna. Zakupy były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2012 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. Wydatki inwestycyjne w 2012 r. wykorzystano między innymi na zakupy informatyczne (316 tys. zł); zakup urządzeń biurowych (23 tys. zł) oraz pozostałe zakupy (zakup klimatyzatorów – 69 tys. zł). W 2012 r. w UPRP nie realizowano inwestycji budowlanych.

Zrealizowane wydatki budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej wyniosły 195 tys. zł, tj. 95,5% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2011 r. o 83 tys. zł, tj. o 57%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków (96%) stanowiły wydatki bieżące zrealizowane w wysokości 187 tys. zł oraz wynagrodzenia zrealizowane w wysokości 25 tys. zł. W ramach wydatków majątkowych z tytułu współfinansowania projektów z udziałem środków Unii Europejskiej wydatkowano 8 tys. zł.

Zobowiązania w części 61 budżetu państwa na koniec 2012 r. wyniosły 2 888 tys. zł i były wyższe niż kwota zobowiązań na koniec 2011 r. Główną pozycję (2 632 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń, które w porównaniu z rokiem 2011 wzrosły o 2%. Zobowiązania wymagalne na koniec 2012 r. nie wystąpiły.

(dowód akta kontroli str. 206-319, 333-339)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatkowania środków nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie środków budżetowych.

3. Wydatki budżetu środków europejskich

W 2012 r. UPRP był beneficjentem projektu systemowego – Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka⁹, nr POIG.05.02.00-00-004/10-00 pod tytułem „Wsparcie efektywnego wykorzystania własności przemysłowej w innowacyjnej gospodarce”, w ramach 5 Osi priorytetowej – Dyfuzja innowacji, Działanie 5.2. – „Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym”.

3.1. Planowanie wydatków budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

Zgłoszone do projektu budżetu wydatki budżetu środków europejskich części 61 zostały rzetelnie zaplanowane w wysokości 718 tys. zł i w takiej kwocie ujęte w ustawie budżetowej. W trakcie roku plan wydatków został zwiększony środkami z rezerw celowych o 459 tys. zł, tj. do kwoty 1 177 tys. zł. Dokonane w trakcie roku zmiany w planie tych wydatków były celowe.

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetu środków europejskich nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Realizacja wydatków budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 1 107 tys. zł i stanowiły 94% planu po zmianach i 154,2% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej.

Do realizacji w 2012 r. złożono zlecenia płatności na kwotę 1 161 tys. zł, które zostały zrealizowane w wysokości 1 107 tys. zł. Różnica 54 tys. zł wynikała ze zwrotu do Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) niewykorzystanych środków, przede wszystkim w transakcjach walutowych, gdzie zakładano wzrost cen walut od momentu złożenia zlecenia do momentu faktycznej zapłaty. Kwota wykonanych przez BGK płatności była zgodna z wielkością wykonanych wydatków.

Opóźnienia w realizacji przez BGK zleceń płatności nie wystąpiły.

Zlecenia płatności złożone w 2012 r. do zrealizowania w roku 2013 nie wystąpiły.

Z budżetu środków europejskich finansowano projekt realizowany w ramach POIG, na który przeznaczono 1 107 tys. zł, tj. 100% ogółu wydatków. Całość wydatków poniesiono w dziale 750 Administracja publiczna.

Badaniem objęto wydatki w kwocie 75 tys. zł, tj. 6,8% ogółu wydatków budżetu środków europejskich. Wszystkie objęte kontrolą wydatki związane były z zakupami towarów i usług (§ 4307 - Zakup usług pozostałych, § 4417 – Podróże służbowe krajowe).

W wyniku kontroli stwierdzono, że wydatki te zrealizowano zgodnie z porozumieniem zawartym z Ministrem Gospodarki w dniu 14 kwietnia 2011 r.¹⁰ Wydatki zostały poniesione zgodnie z kategoriami wydatków oraz w terminach wynikających z porozumienia. Środki wydatkowano w okresie kwalifikowalności oraz

⁹ Dalej: POIG.

¹⁰ Porozumienie Nr POIG.05.02.00-00-004/10-00 w ramach działania 5.2 Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym osi priorytetowej V Dyfuzja innowacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 zawarte pomiędzy Prezesem UPRP i Ministrem Gospodarki.

rzetelnie udokumentowano. W wyniku realizacji postanowień porozumienia wykonano ustalone w nim zadania m.in. w postaci przeprowadzenia szkoleń, konferencji międzynarodowych seminariów specjalistycznych, spotkań konsultacyjno-informacyjne oraz organizacji stanowisk wystawienniczych w krajowych i międzynarodowych imprezach targowo-wystawienniczych.

(dowód akta kontroli str. 103-104, 215, 224, 322-324)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania i realizacji wydatków budżetu środków europejskich nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

W 2012 r. wystąpiły przypadki ujmowania w zleceniach płatności ze środków europejskich wydatków poniesionych wcześniej z budżetu państwa. Przypadki te odnosiły się do delegacji krajowych i zagranicznych, gdzie nie ma możliwości podjęcia z BGK zaliczek na dewizy lub diety, jak również ze zwrotu wynagrodzeń osobowych, gdzie środki z rezerwy celowej przyznano dopiero we wrześniu i listopadzie 2012 r.

(dowód akta kontroli str. 340-358)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie i wykonanie wydatków budżetu środków europejskich. Wydatki przeznaczone zostały na realizację zadań ujętych w planie finansowym, a dowody i zapisy księgowo potwierdzające ich dokonanie były kompletne i rzetelne.

4. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

4.1. Mechanizmy zapewniające kontrolę prawidłowości sporządzania sprawozdań

Opis stanu
faktycznego

Prezes UPRP jest dysponentem części 61 budżetu państwa – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej. W tej części nie ma dysponentów niższego stopnia. Budżet UPRP w 2012 r. obejmował dwa działy: dział 750 *Administracja publiczna* – dwa rozdziały, tj. 75001 *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej*, 75076 *Przygotowanie i sprawowanie kierownictwa w Radzie Unii Europejskiej* oraz dział 752 *Obrona narodowa* – jeden rozdział, tj. 75212 *Pozostałe wydatki*.

W ramach części 61 nie ustalono formalnych (pisemnych) procedur kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych. Sprawozdania generowane były przez system finansowo-księgowy, a następnie sprawdzeniu podlegała ich zgodność z księgami rachunkowymi. W wyniku analizy działań faktycznie podejmowanych w okresie objętym kontrolą przez pracowników Biura Finansowo-Księgowego UPRP w zakresie kontroli sprawozdań stwierdzono, że działania te były wystarczające, aby na akceptowalnym poziomie ograniczyć ryzyko, że dane wykazane w tych sprawozdaniach będą nierzetelne.

(dowód akta kontroli, str. 217-218, 359)

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej skuteczności procedur kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.2. Rzetelność rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia jednostkowych, rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2012 przez UPRP:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na Wspólną Politykę Rolną (Rb-Programy),

a także

- sprawozdanie budżetu środków europejskich z wykonania wydatków (Rb-28 UE),
- sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie:
 - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹¹ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹².

(dowód: akta kontroli str. 206-218)

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2012 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 61 123 313,17 zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 47 958 976,15 zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Warszawie w dniu 16 stycznia 2013 r.

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 *Rachunek dochodów budżetowych* i wynosiła 61 123 tys. zł. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

(dowód: akta kontroli str. 206-208, 217-218, 225)

¹¹ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

¹² Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.

Kwota wydatków ogółem za 2012 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 wyniosła 47 958 976,15 zł i była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2012 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 Programy były zgodne z odpowiednimi wydatkami ujętymi w sprawozdaniu Rb-28 w zakresie współfinansowania krajowego oraz współfinansowania z budżetu Unii Europejskiej czasowo finansowanymi w ramach budżetu państwa.

Dane za IV kwartał 2012 r. wykazane w kwartalnym sprawozdaniu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Rb-N i kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Rb-Z były zgodne z ewidencją księgową.

(dowód: akta kontroli str. 214-224)

Do okresów sprawozdawczych roku 2012 miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹³. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) zostało ograniczone do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości ich sporządzania. Stwierdzono, że kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ma konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w ww. rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str.228-229)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej rocznych sprawozdań nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych oraz pozytywnie zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniach z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym z ewidencją księgową.

5. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

UPRP posiadał opracowane i zatwierdzone do stosowania procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów. Zatwierdzanie zapisów księgowych odbywało się na bieżąco. Dokumentacja zasad rachunkowości spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁴.

¹³ Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

¹⁴ Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.

W UPRP od dnia 1 stycznia 2012 r. funkcjonował, zatwierdzony do stosowania przez Dyrektora Generalnego UPRP, system księgowości komputerowej MAAT w wersji 6.00. Stosownie do założeń kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. nie przeprowadzono kontroli systemu, gdyż nie był on w okresie ostatnich trzech lat istotnie zmieniany i modyfikowany, a jego funkcjonowanie nie było kwestionowane przez Najwyższą Izbę Kontroli w poprzednich kontrolach.

(dowód: akta kontroli, str. 320-321)

Badanie przeprowadzono w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (testy kontroli) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność z fakturą oraz zgodność faktury z umową, zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych (a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych). Próbie do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności w 2012 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (wg daty księgowania) na koncie 130 – subkonto wydatków. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy:

- dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych – ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości,
- będące poleceniami przelewu – jako zapisy wtórne do zapisów obrazujących faktury i dokumenty im równoważne,
- dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł),
- dotyczące następujących transakcji: odpis na ZFŚS, wpłaty na PFRON, wynagrodzeń bezosobowych – które w wyniku przeglądu analitycznego oceniono jako stwarzające niewielkie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości.

Z określonego w powyższy sposób zbioru dokonano losowania próby 48 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych statystyczną metodą monetarną¹⁵ na kwotę 3 078,1 tys. zł. Wydatki objęte badaniem stanowiły 6,4% zrealizowanych wydatków budżetowych w części 60. Wszystkie dowody księgowe poddane kontroli pod względem spełniania wymogów formalnych dotyczących poprawności dowodu, kontroli bieżącej i dekretacji dowodu oraz poprawności zapisu dowodu w księgach rachunkowych wylosowane zostały metodą statystyczną.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym.

(dowód: akta kontroli, str. 322-326, 360-363)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań

¹⁵ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

6. Działania podejmowane przez dysponenta części budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli

Opis stanu faktycznego

Wynikający z art. 175 ust. 1 i 2 *ufp* obowiązek nadzoru i kontroli dysponenta głównego realizowany był przez dysponenta części 61:

- w formie pisemnych miesięcznych analiz sporządzanych przez Głównego Księgowego i przekazywanych za pośrednictwem Dyrektora Generalnego do akceptacji Prezesowi UPRP; przedmiotem ww. analiz były zagadnienia wyszczególnione w art. 175 ust. 2 *ufp*, a ponadto wykorzystanie rezerw udzielonych z budżetu państwa oraz prawidłowość i terminowość regulowania zobowiązań finansowych;
- poprzez realizację planu audytu wewnętrznego, w którym uwzględniono między innymi następujące zagadnienia: udzielanie zamówień publicznych, realizacja zadań z zakresu obsługi finansowo-księgowej UPRP, realizacja projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, efektywność realizacji zadań w zakresie produkcji i rozpowszechniania wydawnictw.

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawowanego nadzoru i kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania podejmowane przez dysponenta części budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

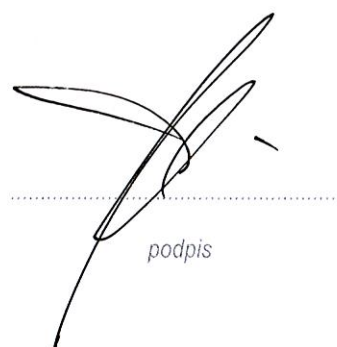
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 03 kwietnia 2013r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marian Cichosz

podpis

Załącznik 2. Dochody budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2011	2012		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, w tym:	60 534	58 000	61 123	101	105
1.	Dział 750 Administracja publiczna	60 534	58 000	61 123	101	105
1.1	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	60 534	58 000	61 123	101	105
1.1.1	§ 6090 wpływy z różnych opłat	59 973	57 439	60 542	101	105
1.1.2	§ 0750 dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	24	24	23,5	98	98
1.1.3	§ 0830 wpływy z usług	295	341	313	106	92
1.1.4	§ 0840 wpływy ze sprzedaży wyrobów	90	85	67	74	79
1.1.5	§ 0870 wpływy ze sprzedaży składników majątku	1,8	-	1,2	66,7	-
1.1.6	§ 0970 wpływy z różnych dochodów	22	1	83	385	8320
1.1.7	§ 1510 różnice kursowe	22	1	83	385	8320
1.2.	Rozdział 75093 Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010r. były finansowane z rachunku dochodów własnych	128	110	93	73	84
1.2.1	§ 0830 wpływy z usług	127	110	93	73	84
1.2.2	§ 1510 różnice kursowe	1,4	-	0	0	-

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

Załącznik 3. Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2011		2012		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, w tym:	47 063	47 183	48 018	47 959	102	102	100
1.	Dział 750 Administracja publiczna	47 062	47 182	48 017	47 958	102	102	100
1.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	46 863	47 151	47 986	47 928	102	102	100
1.1.1.	§ 4010 wynagrodzenia osobowe pracowników	16 097	16 482	16 127	16 126	100	98	100
1.1.2.	§ 4020 wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	15 360	14 826	15 500	15 500	101	104	100
1.1.3.	§ 4040 dodatkowe wynagrodzenie roczne	2 165	2 627	2 175	2 175	100	83	100
1.1.4.	§ składki na ubezpieczenie społeczne	4 772	4 781	5 421	5 421	114	113	100
1.1.5.	§ 4120 składki na fundusz pracy	530	824	531	530	100	64	100
1.1.6.	§ 4140 składki na PFRON	304	-	325	325	107	-	100
1.1.7.	§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe	86	70	70	70	81	100	100
1.1.8.	§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia	1 938	1 575	1 945	1 944	100	123	100
1.1.9.	§ 4260 zakup energii	687	850	755	753	109	88	100
1.1.10.	§ 4270 zakup usług remontowych	631	590	676	676	107	114	100
1.1.11.	§ 4300 zakup usług pozostałych	2 040	2 051	2 186	2 153	105	105	98
1.1.12.	§ 4309 zakup usług pozostałych	62	70	101	101	161	143	99
1.1.13.	§ 4370 opłaty z tyt. zakup usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	108	110	96	96	89	87	100
1.1.14.	§ 4420 podróże służbowe zagraniczne	442	500	346	346	78	69	100
1.1.15.	§ 4440 odpisy na zakładowy fund. świadc. Socjalnych	603	632	612	612	101	96	100
1.1.16.	§ 4480 podatek od nieruchomości	61	62	66	66	108	106	100
1.1.17.	§ 4550 szkolenie członków korpusu służby cywilnej	98	95	106	106	108	112	100
1.1.18.	§ 4610 koszty postępowania sądowego	97	160	120	119	122	75	99

1.1.19.	§ 4700 szkolenie prac. niebędących członkami korpusu służby cywilnej	61	60	60	60	97	100	100
1.1.20.	§ 6060 zakup akces. komput w tym programów i licencji	388	400	400	400	103	100	100
1.2.	Rozdział 75076 Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	199	31	31	30	15	97	97
1.2.1.	§ 4420 podróże służbowe zagraniczne	173	15	15	15	8	98	98
2.	Dział 750 Obrona narodowa	1	1	1	1	100	100	100
2.1	Rozdział 75212 Pozostałe wydatki	1	1	1	1	100	100	100
2.1.1	§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe	1	1	1	1	100	100	100

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków.

Załącznik 4. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2011			Wykonanie 2012			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		Osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Ogółem wg statusu zatrudnienia* w tym:	504	33 757	5 581	506	33 949	5 591	100,2
	osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	58	2 116	3040	57	2 119	3098	101,9
	osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	3	426	11 833	3	425	11 797	99,7
	osoby zaliczane do członków korpusu służby cywilnej	257	16 558	5 369	260	16 715	5 357	99,8
	eksperti, asesorzy i aplikanci eksperccy	186	14 657	6 567	186	14 690	6 582	100,2
2.	Dział 750 administracja publiczna	504	33 757	5 581	506	33 949	5 591	100,2
2.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji	504	33 742	5 579	506	33 938	5 589	100,2
	osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	58	2 116	3040	57	2 119	3098	101,9
	osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	3	424	11 773	3	423	11 741	99,7
	osoby zaliczane do członków korpusu służby cywilnej	257	16 547	5 365	260	16 706	5 354	99,8
	eksperti, asesorzy i aplikanci eksperccy	186	14 656	6 566	186	14 690	6 582	100,2
2.2.	Rozdział 75076 Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie UE	0	15	0	0	12	0	-
	osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	0	0	0	0	0	0	-
	osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	0	2	0	0	2	0	-
	osoby zaliczane do członków korpusu służby cywilnej	0	2	0	0	10	0	-
	eksperti, asesorzy i aplikanci eksperccy	0	1	0	0	0	0	-

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik 5. Wydatki z budżetu środków europejskich

Lp.	Wyszczególnienie	2011	2012			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł				%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, w tym:	633	718	1 176	1 107	175	154	94
1.	§ 3037 różne wydatki na rzecz osób fizycznych.	0	0	0,3	0,3	-	-	100
2.	§ 4027 wynagrodzenie osobowe członków korpusu służby cywilnej	102	0	115	115	113	-	100
3.	§ 4117 wynagrodzenie bezosobowe	16	12	33	25	151	206	76
4.	§ 4127 składki na fundusz pracy	3	3	6	3	123	107	54
5.	§ 4177 wynagrodzenia bezosobowe	77	47	135	118	153	250	87
6.	§ 4217 zakup materiałów i wyposażenia	20	7	77	77	377	1104	100
7.	§ 4247 zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	0	11	0	0	-	0	-
8.	§ 4267 zakup energii	0	4	3	0,6	-	15	17
9.	§ 4307 zakup usług pozostałych	354	378	583	571	161	151	98
10.	§ 4357 zakup usług dostępu do sieci Internet	0	7	0,7	0	-	0	0
11.	§ 4367 opłaty z tytułu zakupu usług świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	0,2	3	4	3	1 500	88	75
12.	§ 4387 zakup usług obejmujących tłumaczenia	16	40	67	47	286	118	71
13.	§ 4397 zakup obejmujący wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	0	149	0	0	-	0	-
14.	§ 4417 podróże służbowe krajowe	2	15	26	24	1 056	162	93
15.	§ 4427 podróże służbowe zagraniczne	0	34	82	80	0	235	97
16.	§ 4437 różne opłaty i składki	0,7	0	0	0	0	-	-
17.	§ 4557 szkolenie członków korpusu służby cywilnej	0	4	0	0	-	0	-
18.	§ 4707 szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	0	3	0	0	-	0	-
19.	§ 6067 wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	40	0	43	43	107	-	100

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28UE z wykonania planu wydatków.

Załącznik 6. Kalkulacja oceny końcowej

Oceny wykonania budżetu w części 61 Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, dokonano stosując kryteria¹¹ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2012 roku¹².

Dochody: Wielkości dochodów nie uwzględniono przy ustalaniu wartości G, gdyż zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa w części 61 Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej planowanie i realizacja dochodów nie były objęte szczegółowym badaniem i nie dokonywano ich oceny.

Wydatki budżetu krajowego: 47 959 tys. zł

Wydatki budżetu środków europejskich: 1 107 tys. zł

Łączna kwota G : 49 066 tys. zł (kwota wydatków krajowych i wydatków budżetu środków europejskich)

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G (1,000)$

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wydatkach: nie stwierdzono

Wynik końcowy Wk: ocena wydatków (5). Wyliczenie: $Wk = 5 \times 1,000 = 5$.

Ocena końcowa: pozytywna.

¹¹ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

¹² Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik 7. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Komisja Finansów Publicznych
8. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży
10. Komisja Gospodarki
11. Minister Finansów
12. Minister Gospodarki
13. Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej